

SÜLI ZAKAR ISTVÁN

1945-2017

Prof. dr. Süli-Zakar István a Csongrád megyei Algyőn született 1945-ben. Középiskolai tanulmányait Szegeden, a Radnóti Miklós Gimnáziumban folytatta, ahol 1963-ban érettségizett. 1965-ben nyert felvételt a Kossuth Lajos Tudományegyetem történelem-földrajz szakára. 1970-ben szerzett diplomát, majd a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola Földrajzi Tanszékén tanársegédként, később adjunktusként dolgozott. Egyetemi doktori címét 1973-ban szerezte meg. 1975-től a KLTE Gazdaságföldrajzi Tanszéken dolgozott. Kandidátusi disszertációját 1984-ben védte meg, 1995-ben habilitált, 1998-ban sikeresen védte meg akadémiai doktori (DSc) értekezését. 1999-ben kapott egyetemi tanári kinevezést a Debreceni Egyetemen, ahol 2013-tól kezdve professor emeritusként dolgozott.

1990-ben alapítója és 20 éven keresztül vezetője volt a Debreceni Egyetem Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszékének. 1992-ben szervezte meg az MTA Regionális Kutatások Központja ATI Debreceni Csoportját, amelynek 1998-ig tudományos osztályvezetője volt.

Fáradhatatlanul dolgozott a nemzetközi kapcsolatok építésén és ápolásán, amelyet számos hazai és nemzetközi elismerése, illetve szervezeti tagsága is fémjelez. A Magyar Tudományos Akadémia doktora, a francia Sociétés de Géographie tiszteletbeli tagja, a Nagyvárad Állami Egyetem díszdoktora volt. Számos hazai és nemzetközi tudományos szervezet (Magyar Földrajzi Társaság, MTA Földrajzi Tudományos Bizottság, Nemzetközi Földrajzi Unió (IGU) Politikai Földrajzi Munkabizottság, IGU Faluföldrajzi Bizottság, Regional Studies Association stb.) fogadta tagjává. Az MTA Debreceni Akadémiai Bizottság Társadalomtudományi Szakbizottságának társelnökeként, valamint a Településtudományi és Területfejlesztési Munkabizottság elnökeként is tevékenykedett. Volt a Kárpátok Eurorégió Interregionális Szövetség Régiótanácsának tagja, a Regionális Fejlesztési Munkabizottság elnöke, az Institute for Euroregional Studies / Jean Monnet European Centre of Excellence (Nagyvárad / Debrecen) kutatóintézet társigazgatója, az Eurolimes c. folyóirat társfőszerkesztője.

Több mint három évtizeden át kutatta Északkelet-Magyarország társadalmi, gazdasági kérdéseit, a térség területfejlesztésének társadalomföldrajzi alapjait, az államhatárok geopolitikai szerepét, a határokon átfelölő kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit. Fő kutatási területének a Kárpátok Eurorégió, a Hajdú-Bihar-Bihar Eurorégió és a Debrecen-Nagyvárad Eurometropolisz (DebOra Project) tudományos megalapozása tekinthető. Az utóbbi években figyelme a magyarság kultúr- és történeti geográfiai kutatása, valamint a hazai cigányság szociálgeográfiai vizsgálata felé fordult.

Munkája során több egyetemi földrajzi (tanári) tanterv kidolgozásában vett részt, 1992-ben a geográfus szak, terület- és településfejlesztő szakirányának elindítását kezdeményezte. Oktatómunkájának elismeréseként háromszor kapott miniszteri dicséretet és kétszer rektori dicséretet, 1997-bn elnyerte a Széchenyi Professzori Ösztöndíjat. A Debreceni Egyetem akkreditált Földtudományi-földrajzi doktori iskolájában a Társadalomföldrajz-területfejlesztés PhD program kidolgozója és 2013-ig vezetője volt. Témavezetése során harmincnégy doktorandusza védte meg sikeresen disszertációját és szerzett PhD fokozatot, közülük öten külföldi magyarok.

Elévülhetetlenül sokat tett a külföldi magyarság felsőoktatási rendszerének, tudományos potenciáljának fejlesztéséért. Vendégprofesszorként rendszeresen tartott előadásokat a Partiumi Keresztény Egyetemen (Nagyvárad), a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karán, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen (Kolozsvár), a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán (Beregszász). Szívügyének tekintette a hazai cigányság integrációjának kérdését, és maga is sokat tett a roma értelmiség oktatásáért-neveléséért.

A társadalomföldrajz sokoldalú kutatójaként hosszú éveken, évtizedeken át vezette a debreceni műhelyt, iskolateremtő munkássága és tanítványai révén megkerülhetetlen életművet hagyott hátra a hazai földrajztudománynak. Szellemissége, tudomány iránti elkötelezettsége és tenni akarása, kiemelkedő szervezőkészsége és kapcsolatteremtési képessége, mindenekelőtt családja és tanítványai, illetve a magyarság iránti odaadása példaértékű, egyúttal pótolhatatlan veszteség mindannyiunk számára.

Halála előtt még örömmel értesült az érdemei elismeréseként részére adományozott Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozat kitüntetéséről, amelynek átvételét már nem élhette meg.

Pénzes János